

ombres d'agost | IMMA MERINO

Un pianista polonès a la Lisboa suspesa en el temps

Algunes de les entrevistes més agradables i interessants que he fet a la meua vida han estat a pianistes. Una va ser a la portuguesa Maria Joao Pires una tarda a Cadaqués. No havia dormit la nit abans i, cansada, pensava tornar un cop acabada l'entrevista. Però, mentre parlava amb ella, vaig decidir quedar-me al concert. Tota una revelació. Sempre més he escoltat Pires amb emoció. En concerts i en discs, com ara els seus fantàstics enregistraments dels nocturns de Chopin, els impromptus de Schubert i les sonates de Beethoven. Va ser de les meves primeres entrevistes per aquest diari i d'això deu fer uns divuit anys. Una altra d'aquestes entrevistes és l'última que he fet: al polonès Piotr Anderszewski, que avui farà a Torroella el seu últim concert com a solista convidat del festival. Durant la conversa, va sortir el nom de Pires a propòsit de la relació fascinada del pianista amb Portugal i sobretot amb Lisboa, una ciutat que defineix com a fantasmal i suspesa en el temps. El pianista la sent com una ciutat silen-

El polonès Piotr Anderszewski, que avui farà a Torroella el seu últim concert com a solista convidat del festival. / LLS

ciosa que viu a part del ritme i l'esperit del món modern. Anderszewski experimenta Portugal com l'antfresi dels EUA. Aquests cultiven la idea que tot és possible: una persona vella pot rejevenir-se; una de grassa pot arribar a estar tan prima com una model; algú d'origen humil pot fer-se riquíssim. Però al capdavant, apunta el pianista, aquesta idea és una il·lusió. En la «primitiva» i una mica bàrbara Portugal, hi troba més saviesa en la resignació i humilitat amb què s'assumeix la fatalitat i per tant que hi ha coses que no poden canviar-se. És el fado.

Allò que també li agrada al pianista polonès dels portuguesos és que no fan res per complaure. Posa com a exemple un restaurant del Barrio Alto de Lisboa. Quan és a la ciutat, hi va sovint. Mai no ha obtingut un somriure del seu propietari. Ni una invitació, un compliment o un gest agradable per fer-lo tornar. Però s'hi menja molt bon peix i a un preu que fa que la gent més humil del barri hi vagi a menjar. Sempre hi torna.